

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року,
протокол № 2.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2024 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЦІНОУТВОРЕННЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування

м. Хмельницький
2024

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій, доктор
економічних наук, професор

_____ Павло ІЖЕВСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій
27 серпня 2024 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка
27 серпня 2024 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
28 серпня 20243 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року, протокол №1

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
29 серпня 2024 року

_____ Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг 0,97 ум.др.арк.

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	– 4
2.	Заплановані результати навчання	– 5
3.	Програма навчальної дисципліни	– 8
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	– 10
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 10
	4.2. Аудиторні заняття	– 11
	4.3. Завдання для самостійної роботи студентів	– 11
5.	Методи навчання та контролю	– 11
6.	Схема нарахування балів	– 12
7.	Рекомендована література	– 13
	7.1. Основні джерела	– 13
	7.2. Допоміжні джерела	– 13
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 14

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	— 07 Управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	— 073 Менеджмент
3. Назва спеціалізації	— спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	— Ціноутворення
5. Тип дисципліни	— вибіркова
6. Код дисципліни	— ППВ 7.2
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	— перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	— бакалавр
9. Курс / рік навчання	— четвертий
10. Семестр	— сьомий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	— 4,5 / 135
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	— 42
% від загального обсягу	— 31,1
лекційні заняття (годин)	— 16
% від обсягу аудиторних годин	— 38,1
семінарські заняття (годин)	— 26
% від обсягу аудиторних годин	— 51,9
самостійна робота (годин)	— 93
% від загального обсягу	— 69,9
тижневих годин:	
аудиторних занять	— 2,6
самостійної роботи	— 5,8
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	— 14
% від загального обсягу	— 10,3
лекційні заняття (годин)	— 6
% від обсягу аудиторних годин	— 42,9
семінарські заняття (годин)	— 8
% від обсягу аудиторних годин	— 57,1
самостійна робота (годин)	— 121
% від загального обсягу	— 89,7
тижневих годин:	
аудиторних занять	— 2,3
самостійної роботи	— 6,7
12. Форма семестрового контролю	— залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	—
2) супутні дисципліни	—
3) наступні дисципліни	—
14. Мова вивчення дисципліни	— українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації Спеціальні компетентності СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК 02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК 6. Здатність діяти соціально-відповідально і свідомо СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
Результати навчання	ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПР 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПР 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПР 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	трактувати економічну сутність ціни та концепцій ціноутворення;
1.2)	класифікувати ціни за відповідними ознаками;
1.3)	називати чинники ціноутворення, розуміти суть методів ціноутворення;
1.4)	впорядковувати основні підходи до обґрунтування доцільності використання стратегії ціноутворення;
1.5)	здатність відтворювати основні поняття управління ціновими ризиками
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати структуру ціни;
2.2)	класифікувати ціни за різними ознаками;
2.3)	пояснювати структуру ціни використовуючи алгоритм ціноутворення;
2.4)	розуміти засади державного регулювання цін та контролю за ціноутворенням
2.5)	виділяти особливості ціноутворення у галузях матеріального виробництва та у сфері послуг
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	застосовувати на практиці знання щодо формування цінової політики і стратегії підприємства;
3.2)	обирати методи ціноутворення в залежності від ринкових умов, сфери і цілей діяльності підприємства;
3.3)	встановлення цін на зовнішньому ринку;
3.4)	здатність розраховувати експортні та імпорتنі ціни
3.5)	організувати процес моніторингу ціноутворення на підприємстві
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати склад ціни та формування її елементів;
4.2)	проводити аналіз цін та ціноутворення використовуючи методи аналізу цінової динаміки та методи оцінки цінових ризиків
4.3)	розраховувати ціну товару залежно від обраного методу ціноутворення;
4.4)	аналізувати зовнішнє та внутрішнє середовище для обґрунтування цінових рішень;
4.5)	визначати ціну на додатковий обсяг продукції.
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	формулювати власні висновки щодо політики формування цін компаній в умовах трансфертного ціноутворення;
5.2)	обирати методи ціноутворення в залежності від ринкових умов, сфери і цілей діяльності підприємства;
5.3)	виявляти зв'язок впливу зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на ціноутворення;
5.4)	упорядковувати законодавчу базу регулювання та контролю над процесами ціноутворення підприємства;
5.5)	виявляти чинники, що розширюють межі, у яких компанія може встановлювати свої

ціни, а також з'ясувати ціль, яку вона ставить перед собою використовуючи ціну
6. Оцінювання (здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)
6.1) оцінювання ризиків в процесі ціноутворення;
6.2) проводити діагностику та аргументувати рівень цін;
6.3) оцінювання витрат, прибутку та стратегічних намірів компанії при ціноутворенні;
6.4) оцінювати процес формування цінової політики та оцінювати вплив цінової політики на діяльність фірми;
6.5) оцінювати вплив складових ціни на цінову політику підприємства
7. Створення (творчість) (здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)
7.1) проводити цінове сегментування споживчого ринку;
7.2) розробляти цінову політику та обґрунтовувати вибір типу цінової стратегії підприємства
7.3) дотримуватися засад відповідальної і чесної конкуренції при розробці та реалізації цінових заходів;
7.4) пропонувати та викладати думку щодо вирішення проблем управління цінами в різних сферах господарювання та на різних ринках;
7.5) моделювати ціни та застосовувати їх для впровадження найбільш раціональних методів і політики ціноутворення фірми із врахуванням реальної кон'юнктури ринку і забезпечення максимальної економічної рентабельності

3. Програма навчальної дисципліни

1. Концепція ціноутворення та система цін

Ціна як інструмент економіки. Концепції ціноутворення в економічній теорії. Склад і структура ціни. Класифікація цін. Концепція ціноутворення в теорії маркетингу. Принципи, види ціноутворення та функції ціни. Порядок відшкодування транспортних видатків (ціни Інкотермс – EXW Ex Works / Франко завод; CPT Carriage Paid to / Перевезення оплачене до; CIP Carriage and Insurance Paid to / Перевезення і страхування оплачені до; DAT Delivered at Terminal / Постачання на термінали; DAP Delivered at Place / Постачання в місці призначення; DDP Delivered Duty Paid / Постачання з оплатою мита; FOB Free on Board / Вільно на борту; CNI (Cost and Insurance - Вартість і страхування)). Види цінових знижок

2. Чинники та методи ціноутворення

Чинники ціноутворення. Суть та класифікація методів ціноутворення. Алгоритм ціноутворення. Криві еластичного та нееластичного попиту по ціні в системі ціноутворення. Різновиди та застосування витратних методів ціноутворення (Повних витрат; Прямих витрат, у тому числі граничних витрат; Кривої досвіду; Аналізу безбитковості та забезпечення цільового прибутку; Врахування рентабельності інвестицій). Різновиди та застосування ринкових методів ціноутворення (Методи з орієнтацією на покупців; Методи з орієнтацією на конкурентів) Різновиди та застосування нормативно-параметричних методів ціноутворення (Агрегатний метод; Параметричний метод; Метод регресійного аналізу; Метод питомої ціни)

3. Стратегії та ризики ціноутворення

Суть та класифікація стратегій ціноутворення. Цінове сегментування ринку. Управління ціновими ризиками. Цінове сегментування ринку. Методи аналізу цінової динаміки. Метод середніх цін. Індексний метод. Місце цінових ризиків в системі господарських ризиків. Методи оцінки цінових ризиків. Розрахунково-аналітичні. Математико-статистичні. Аналогій. Експертних оцінок.

4. Державне регулювання цін та ціноутворення в галузях матеріального виробництва

Методи прямого державного регулювання цін. Методи непрямого державного регулювання цін. Ціни в промисловості. Ціни в будівництві. Повноваження органів державного регулювання цін. Державне регулювання цін монопольних утворень. Державна антиінфляційна політика. Ціни на продукцію сільськогосподарського походження та методи їх визначення. Державне регулювання цін в аграрному секторі. Світовий досвід регулювання цін. Транспортні тарифи. Оптові ціни в промисловості

5. Ціноутворення в сфері послуг та біржовій торгівлі

Характеристика сфери послуг. Методи ціноутворення на ринку послуг. Ціноутворення на товарних біржах. Ціноутворення на туристичні послуги. Ціноутворення на медичні послуги. Ціноутворення на послуги громадського харчування. Ціноутворення на страхові та фінансові послуги. Ціноутворення на фондових біржах. Ціноутворення в інтерактивній торгівлі. Оптові ціни посередницьких підприємств

6. Ціноутворення на інформаційні продукти та об'єкти інтелектуальної власності

Ціноутворення в інтернет-торгівлі та інформаційному просторі. Методи ціноутворення в Інтернет. Ціноутворення на об'єкти інтелектуальної власності.

Методи ціноутворення на інформаційні та програмні продукти. Аналітичний метод. Ступінчатий метод. Імовірнісний метод. Параметричний метод

Об'єкт нематеріальної власності в системі ціноутворення. Монокритеріальні методи формування ціни бренду Мультикритеріальні методи формування ціни бренду

7. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності

Ціноутворення в умовах політики вільної торгівлі та протекціонізму Поняття та розрахунок експортних та імпортних цін. Індикативні ціни.

Політика формування цін компаній в умовах трансфертного ціноутворення. Угода між двома незалежними компаніями при заниженні ціни. Угода між афілійованими компаніями при заниженні ціни. Угода між двома незалежними компаніями при завищенні ціни. Угода між афілійованими компаніями при завищенні ціни.

Митне регулювання ціноутворення. Закупівельні ціни та тендерні процедури

8. Цінова політика підприємства

Сутність і види цінової політики. Фактори забезпечення цінової політики. Прямі методи дослідження цін.

Непрямі методи дослідження цін. Політика цін життєвого циклу товару. Ціна та оптимізація прибутку. Метод найменших квадратів та оцінка кривої попиту. Цінова політика підприємства на основі управління витратами.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Концепція ціноутворення та система цін	15	2	2	-	-	11	15	1	1	-	-	13
2	Чинники та методи ціноутворення	15	2	2	-	-	11	15	1	1	-	-	13
3	Стратегії та ризики ціноутворення	18	2	4	-	-	12	18	1	1	-	-	16
4	Державне регулювання цін та ціноутворення в галузях матеріального виробництва	18	2	4	-	-	12	18	1	1	-	-	16
5	Ціноутворення в сфері послуг та біржовій торгівлі	18	2	4	-	-	12	18	0,5	1	-	-	16,5
6	Ціноутворення на інформаційні продукти та об'єкти інтелектуальної власності	18	2	4	-	-	12	18	0,5	1	-	-	16,5
7	Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності	18	2	4	-	-	12	18	0,5	1	-	-	16,5
8	Цінова політика підприємства	15	2	2	-	-	11	15	0,5	1	-	-	13,5
	Всього годин	135	16	26	-	-	93	135	6	8	-	-	121

Аудиторні заняття

Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

Студенти денної форми навчання виконують індивідуальні завдання у формі наукової роботи.

Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

3. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

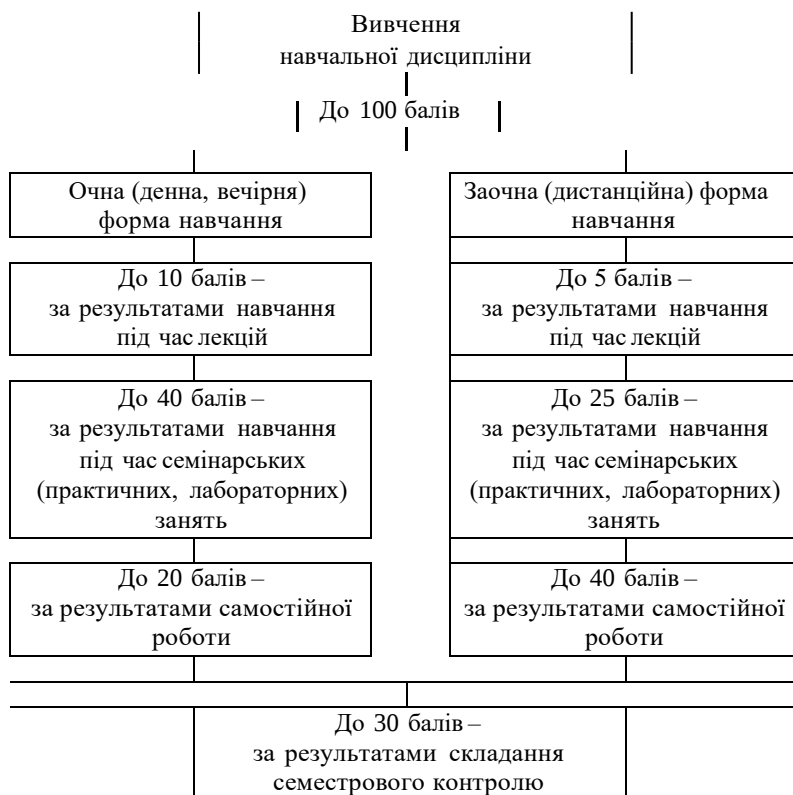
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Структура залікового білету включає 1 теоретичне питання, 1 кейсове (практичне) завдання або задачу, 10 тестових завдань.

4. Схема нарахування балів

Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань, визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Бакунов О.О. Цінова політика підприємства: навч. посіб. / О.О. Бакунов, Ю.О. Кучеренко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2016. 111 с.
2. Пінішко В.С. Ціни і ціноутворення: навч. посіб. / Пінішко В. С., Рудницька О. С., Юсипович О. І.; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Л.: Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. 191с.
3. Кареба М. І. Ціни та ціноутворення: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання / М. І. Кареба Миколаїв: МДАУ, 2017. 100 с.
4. Колесников О.В. Ціноутворення : навч. посіб. [3-те вид., виправл. та доповн.] К.: «ЦУЛ», 2016. 159 с.
5. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Завадських Г.М. Ціноутворення: курс лекцій/ О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва., В.М. Тебенко Мелітополь: Люкс, 2020. 193 с.
6. Літвінов Ю.І., Останкова Л.А., Літвінова Т.М., Підгорна О.В. Ціноутворення в умовах ринку: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2017. 400с.
7. Малініна Н.М. Ціни і ціноутворення: практикум / Н.М. Малініна, І.В. Причепя, В.В. Кавецький. Вінниця: ВНТУ, 2015. 63 с.
8. Окландер М.А., Чукурна О.П. Маркетингова товарна політика: підручник. / М.А. Окландер, О.П. Чукурна. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 284 с.
9. Пінішко В.С. Ціни і ціноутворення: навч. посіб. / Пінішко В.С., Рудницька О.С., Юсипович О.І. Л.: Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. 191 с.
10. Шульга О.А. Ціноутворення: курс лекцій: навч. посіб. / Шульга О.А. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 110 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 – VI URL:: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Митний кодекс України. 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL:: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 р. № 5007-VI. URL:: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Про антимонопольний комітет: Закон України від 02.12.1993 р. № 3659-XII URL:: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. - № 2210-III URL:: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22.12.1998 р. № 330- XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Про затвердження методики визначення мінімальної та максимальної інтервенційної ціни об'єкта державного цінового регулювання: Постанова КМУ від 11 лютого 2010 р. № 159 URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
9. «Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень». Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.1995 р. № 135. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. «Положення про Державну інспекцію з контролю за цінами». Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2000 р. № 1819. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)». Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 р. № 1548. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
12. «Про заходи щодо вдосконалення кон'юнктурно-цінової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності». Указ Президента України від 10.02.1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Авраменко О. І. Визначення трансфертних цін в Україні. Фінансова система України в умовах економічної та фінансової глобалізації світу: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. Т. 1. Київ, 2017. С. 124–127.
14. Андрусь О. І. Трансфертне ціноутворення в Україні: проблеми і перспективи розвитку. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2018. Вип. 22. С. 6–13.
15. Бакуліна А. Трансфертне ціноутворення: особливий підхід до послуг з низькою доданою вартістю. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. № 9, Ч. 3. С. 34–38.
16. Маркетинг. Навчальний посібник за ред.проф. Буряка Р.І. К.: ЦП «Компринт», 2019. 765 с.
17. Маркетингова цінова політика: навчальний посібник / за заг. ред. Я.С.Ларіної та О. М. Бариллович. 2-ге вид., переробл. і доповн. Х.: Діса плюс, 2016. 280 с.
18. Онищенко О. В., Хоменко Л. М., Авраменко О. І. Еволюція трансфертного ціноутворення в Україні: податковий аспект. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. С. 615–620.
19. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Маркетингове ціноутворення» за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг» / О.П.Бурліцька. Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пуллюя, 2019. 43 с.
20. Трансферне ціноутворення в Україні (інформаційний портал) URL: <https://tco-audit.com.ua/ua/chto-takoe-transfertnoe-cenoobrazovanie/>
21. Чукурна О. П. Трансформація концепції ціноутворення в умовах глобалізації економіки. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2015. № 12. С. 395–401.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 12.06.2024).
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. RL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : www.minfin.gov.ua (дата звернення: 12.06.2024) (дата звернення: 12.06.2024).
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
7. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
9. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2024).
12. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
13. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
14. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2024).
15. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL:<http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2024).
16. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>. (дата звернення: 12.06.2024).

17. Офіційний сайт інституту управління проєктами (Project Management Institute). URL: <https://www.pmi.org/about> (дата звернення: 12.06.2024).
20. Worksection блог. URL: <https://worksection.com/ua/blog/from-chaos-to-project-management.html> (дата звернення: 12.06.2024).
21. Sokrat. Навчальний портал. URL: [https://sokrat.training/blohy-- upravlinnia-proektamy/](https://sokrat.training/blohy--upravlinnia-proektamy/) (дата звернення: 12.06.2024).
22. Instar. Project management. URL: <https://in-star.com.ua/education/blogs/> (дата звернення: 12.06.2024).
23. Онлайн-курси із сертифікатами на платформах Prometheus, Coursera, Campster